

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgave

ABLU-BACH15

Predefinert informasjon

Startdato:	18-05-2018 09:00	Termin:	2018 VÅR
Sluttdato:	25-05-2018 14:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgave	Studiepoeng:	15
SIS-kode:	203 ABLU-BACH15 1 BOPPG 2018 VÅR		
Intern sensor:	Yvonne Margaretha Wang		

Deltaker

Navn:	Joan Guray Aarø
Kandidatnr.:	1
HVL-id:	135222@hvl.no

Informasjon fra deltaker

Tittel *:	Barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis og hvordan dette oppleves av foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn		
Antall ord *:	9995		
Navn på veileder *:	Yvonne Margaretha Wang		
Tro- og lovetilsvarende *:	Ja	Jeg bekrefter at jeg har registrert oppgavetittelen på norsk og engelsk i StudentWeb og vet at denne vil stå på vitnemålet mitt *:	Ja

Jeg godkjenner avtalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Høgskulen
på Vestlandet

BACHELOROPPGAVE

Barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis og hvordan dette oppleves av foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn

Kindergarten employees' awareness and attitude towards multicultural pedagogical practices and how this is perceived by parents with ethnic minority background

Kandidatnummer 1

ABLU-BACH15

Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning

Yvonne Margaretha Wang

25.05.2018

Jeg bekrefter at arbeidet er selvstendig utarbeidet, og at referanser/kildehenvisninger til alle kilder som er brukt i arbeidet er oppgitt, jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 10.

Forord

Å være en etnisk minoritet er et preg jeg alltid skal bære så lenge som jeg velger å bo og forholde meg i og til det norske samfunnet. Som innvandrers er jeg vant med å møte de ideoende utfordringene som kommer med å være et individ fra en annen kultur, samme hvilken rolle jeg inntar: som student, barnehageansatte, eller forelder. Jeg har alltid følt at jeg må tilpasse meg til den dominerende kulturen og må nesten glemme min egen kultur for at jeg kan oppleve tilhørighet. I løpet av min barnehagelærerutdanning, har jeg fått en bevissthet om at hvert individ skal bli respektert og anerkjent for den det er, at dets plass og verdi i felleskapet skal bli synliggjort, støttes og oppfølges ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Dette har snudd min oppfatning av hvem jeg er i dette samfunnet, og jeg ble takknemlig for at det finnes et begrep som heter flerkulturell pedagogisk praksis. Men etter hvert, innså jeg at det ikke er mange som kjenner dette begrepet.

Denne oppgaven er mitt forsøk på å få en bedre forståelse av utfordringene som omhandler kulturelt mangfold i barnehagefeltet, der jeg skal utøve mitt yrke som en fremtidig barnehagelærer. Gjennom de arbeidene jeg måtte foreta i forhold til denne oppgaven, har jeg lært og fått mye innsikt som kan hjelpe meg bidra til å virkeliggjøre et mer inkluderende felleskap i barnehagen.

Jeg ønsker å gi en stor takk til min veileder, Yvonne Margaretha Wang, for alle innspill, støtte, tilbakemeldinger, diskusjoner og oppmuntring gjennom hele bacheloroppgave prosessen. En stor takk vil jeg også gi til de barnehageansattene og foreldrene som stilte opp på intervju og delte deres tanker, mening og opplevelser i denne undersøkelsen. Jeg takker også M., A.H. og B.K.: mine fantastiske skolekamerater og «car pool buddies» som var med meg i hele «reiseturen» for denne studien. Viktigste av alt, vil jeg gjerne gi min dypeste takknemlighet til min mann som har støttet, hjulpet og passet på meg hele veien. Og til mine kjæreste flerkulturelle unger og inspirasjonskilder, K.G. og J.A., vil jeg dele alle glede og tilfredshet for at jeg endelig er ferdig med denne oppgaven og studien.

J. G. Aarø

Sammendrag

Denne bacheloroppgaven fokuser på temaet flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen og er rettet mot å finne svar på problemstillingen: «Samsvarer barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis med hvordan det oppleves av foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn?»

Kvalitativ forskningsmetoden gjennom individuell åpen intervju var brukt for denne oppgaven, med enkelt case study som undersøkelsesdesign. Forskningsspørsmålene: (1) Hva vet barnehageansatte om flerkulturell pedagogisk praksis? (2) Hvilke holdning har barnehageansatte i forhold til flerkulturell pedagogisk praksis? (3) Hvordan opplever foreldrene med etnisk minoritetsbakgrunn flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen – styrte undersøkelsens framdrift. Data ble hentet fra intervju med respondenter som representerte to grupper i barnehagen, nemlig barnehageansatte og etniskminoritetsforeldre. I analysen og drøftingen, ble begrepet flerkulturell pedagogisk praksis anvendt som teoretisk grunnlag.

Funnene viser at barnehageansattes, delvis bevissthet om flerkulturell pedagogisk praksis og deres positive holdninger førte til etnisk-minoritetsforeldrenes opplevelse av inkludering og deltakelse i delvis grad. Dette innebærer et behov for å forbedre faglig forståelse av flerkulturell pedagogisk praksis hos barnehageansatte, slik at etnisk-minoritetsforeldre opplever et mer inkluderende felleskap i barnehagen gjennom økt åpenhet og kommunikasjon, samt bedre synliggjøring av kulturelt mangfold.

Summary

This bachelor thesis focuses on the theme multicultural pedagogical practices in the kindergarten and geared towards finding an answer to the problem: “Do kindergarten employees’ awareness and attitude towards multicultural pedagogical practices coincide with how it is perceived by parents with ethnic minority background?”

The qualitative research method through individual open interviews was used for this thesis, with simple case study as research design. The research questions: (1) What do kindergarten employees know about multicultural pedagogical practices? (2) Which attitude do kindergarten employees have in relation to multicultural pedagogical practices? (3) How do parents with ethnic minority background perceive multicultural pedagogical practices in the kindergarten?—guided this study’s progression. Data was obtained from interviews with respondents that represented two groups in the kindergarten, namely kindergarten employees and ethnic-minority parents. In the analysis and discussion, the concept of multicultural pedagogical practices was used as theoretical basis.

The findings from this research show that kindergarten employees’ partial awareness of multicultural pedagogical practices, as well as their positive attitude, led to the ethnic minority parents’ partial perception of inclusion and participation. This implies a need to improve the kindergarten employees’ conceptual understanding of multicultural pedagogical practice, so that ethnic minority parents can experience a more inclusive community in the kindergarten through increased openness and communication, as well as making cultural diversity more visible.

Innholdsliste

Forord.....	1
Sammendrag	2
Summary	3
1.0 Innledning	6
1.1 Begrepsavklaring.....	6
1.2 Bakgrunn for valg av problemstilling	7
1.3 Oppgavens oppbygging.....	7
1.4 Tidligere forskning	7
2.0 Teori.....	8
2.1 Barnehagens verdier og mandat fra offentlige- og styringsdokumenter	8
2.2 Flerkulturell pedagogisk praksis	9
2.2.1 Ressursorientert tilnærming til mangfold	10
2.2.2 Synliggjøring av mangfold	11
2.3 Barnehagepersonalets rolle i barns deltakelse i et inkluderende felleskap	11
2.4 Foreldresamarbeid.....	13
2.4.1 Barnehagepersonalets holdninger og kompetanse i møte med foreldre	14
2.4.2 Foreldrenes muligheter til reell deltakelse.....	14
2.5 Avrunding.....	15
3.0 Metode	16
3.1 Valg av metode.....	16
3.2 Vitenskapelig tilnærming	17
3.3 Instrument.....	18
3.4 Datainnsamling.....	18
3.5 Etske vurderinger	19
3.6 Undersøkelsens svake og sterke sider	19
3.7 Analyse og tolking av data	20
4.0 Resultat og drøfting av undersøkelsen.....	21
4.1 Barnehageansattes bevissthet om flerkulturell pedagogisk praksis	21
4.1.1 Resultat	21
4.1.2 Drøfting	23

4.2 Barnehageansattes holdning til flerkulturell pedagogisk praksis	25
4.2.1 Resultat	25
4.2.2 Drøfting	26
4.3 Etnisk-minoritetsforeldres opplevelse av flerkulturell pedagogisk praksis	28
4.3.1 Resultat	28
4.3.2 Drøfting	30
4.4 Samsvar mellom barnehageansattes bevissthet og holdning og foreldrenes opplevelser ...	33
5.0 Avslutning og konklusjon	34
6.0 Litteraturliste	37
Vedlegg A: Intervjuguide til barnehageansatte	39
Vedlegg B. Intervjuguide til etnisk-minoritetsforeldre	40
1. Enkelt intervjuguide	40
2. Med engelsk oversettelse	41
Vedlegg C. Informasjonsbrev til barnehageansatte	42
Vedlegg D. Informasjonsbrev til foreldre med etnisk-minoritetsbakgrunn	43
1. Norsk	43
2. Engelsk	44
3. Arabisk	45
4. Thai	46

1.0 INNLEDNING

Barnehagen i Norge kan betraktes som et mikrokosmos av dagens samfunn med kulturelt mangfoldig sammensetning. Statistikk Sentralbyrå opplyste i 2017 at 16,8% av befolkning i Norge er første eller annen generasjons innvandrere, mens 17% av de barna som går i barnehagen har minoritetspråklig bakgrunn (Steinkellner, 2017). Barn med ulik og mangfoldig bakgrunn tilbringer en stor del av sin hverdag i barnehagen, der de får opplevelser og sosialisering som er betydningsfull for deres utvikling. Dette innebærer at barnehageansatte må forholde seg til økende kompleksitet i barnehagens hverdag. Dette fordrer en pedagogisk praksis som ivaretar hvert barns ønsker, behov og forutsetninger, med hensyn til dets språklige, kulturelle og religiøse bakgrunn – altså en flerkulturell pedagogisk praksis.

I denne oppgaven tar jeg utgangspunkt i begrepet «flerkulturell pedagogisk praksis» som beskrevet i Kunnskapsdepartementets temahefte om språklig og kulturelt mangfold i barnehagen (Gjervan, 2006). Jeg ønsker å finne ut om flerkulturell pedagogikk er forstått og opplevd i barnehagepraksis, slik at hvert barn, uansett hvilken bakgrunn de har, får oppleve likeverd og tilhørighet i barnehagens felleskap. I lys av dette, har jeg denne problemstillingen:

«Samsvarer barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis med hvordan det oppleves av foreldre med etniskminoritetsbakgrunn?»

Dette vil jeg forsøke å svare på gjennom forskningsspørsmålene: (1) Hva vet barnehageansatte om flerkulturell pedagogisk praksis? (2) Hvilke holdning har barnehageansatte i forhold til flerkulturell pedagogisk praksis? (3) Hvordan opplever foreldrene med etnisk minoritetsbakgrunn flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen?

1.1 Begrepsavklaring

I denne oppgaven benytter jeg begrepet «etnisk minoritetsbakgrunn» for å snakke om den del av befolkningen som er innvandrere eller norskfødte med en eller to innvandrerforeldre. «Flerkulturell» skal omtale språklig, kulturelt og religiøst mangfold, mens «flerkulturell

pedagogisk praksis», basert fra Gjervans (2006, s. 7) beskrivelse, skal handle om pedagogisk praksis som tar utgangspunkt i flerkulturelle perspektiver. Med «barnehageansatte», viser jeg til de ansatte i barnehagen, nemlig styrer, pedagogisk ledere, pedagoger, fagarbeidere og assistenter.

1.2 Bakgrunn for valg av problemstilling

Flerkulturalitet og mangfold i barnehagen er et tema som er veldig interessant for meg. Jeg er en innvandrers fra Filippinene, og dermed en etnisk minoritet selv. Temaet er veldig aktuelt for meg, både som en ansatt i en barnehage og som en forelder. Jeg kjenner igjen utfordringene som mange etnisk minoritets barn og foreldre opplever, og har veldig lyst til å forstå hvordan man kan jobbe med disse utfordringene. Som en fremtidig barnehagelærer, ser jeg betydningen av å få innsikt i flerkulturelle perspektiver og hvordan flerkulturell pedagogisk praksis kan virkeliggjøres. Gjennom denne oppgaven ønsker jeg å finne ut om det er behov for forbedring av praksis i forhold til mangfold og det flerkulturelle i barnehagen.

1.3 Oppgavens oppbygging

Denne oppgaven skal først gå gjennom en oversikt over politiske føringer og teorier om temaet, som er bygget på temaheftet om språklig og kulturelt mangfold og relaterte artikler om inkludering og foreldresamarbeid. Jeg vil vise fram metoden bak denne undersøkelsen deretter, og så videre vil jeg presentere og drøfte mine funn fra intervjuene med barnehageansatte og foreldrene med etnisk minoritetsbakgrunn opp mot teoriene. Jeg vil finne ut om det er samsvar i funnene, og dette skal jeg bruke for å svare på problemstillingen, som skal være konklusjonen i denne oppgaven.

1.4 Tidligere forskning

I det siste årene har det vært mange bøker og artikler som omhandler mangfold, flerkulturalitet og inkludering i barnehagen. Mye tidligere forskning er gjort i forhold til språkstimulering og synliggjøring av mangfold i barnehagen. Men en forskning som jeg finner relevant til min oppgave er den som Andersen, Engen, Gitz-Johansen, Kristoffersen, Obel, Sand og Zachrisen

(2011) presenterte om nasjonal surveyundersøkelse om minoritetsspråklige barn i barnehager utenfor de store byer. Med målet å få kunnskap om hva som kjennetegner flerkulturelle barnehager i rural strøk, viser undersøkelsen resultater som tyder på at «det som rapporteres at gjøres i mange barnehager i dag ikke reflekterer de verdier og mandat som offentlige dokumenter uttrykker at barnehagen skal» (Andersen et al., 2011, s. 117). Med denne innsikten, vil jeg prøve å finne ut om denne situasjon gjelder fortsatt i en barnehage med mindre etnisk-minoritetsbarn i sin sammensetning. Gjennom å finne samsvar mellom barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis og etnisk-minoritetsforeldres opplevelser, kan jeg se hvor langt barnehagen har kommet i arbeid med kulturelt mangfold som barnehageloven og rammeplanen fordrer.

2.0 TEORI

I dette kapittelet vil jeg gjøre rede for relevante teori knyttet til flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen. Jeg starter med å ta utgangspunkt i de politiske føringene for flerkulturell praksis, før jeg gjør rede for den teoretiske tilnærmingen. Jeg tar for meg barnehagens verdier og mandat fra styrings- og offentlige dokumenter. Deretter presenterer jeg begrepet flerkulturell pedagogisk praksis som innebærer en ressursorientert tilnærming til mangfold og fordrer for synliggjøring av mangfold i barnehagen. Jeg kommer også inn på barnehagepersonalets rolle i barns deltakelse i et inkluderende felleskap. Til slutt vil jeg presentere om foreldresamarbeid med fokus på barnehagepersonalets holdninger og kompetanse i møte med etnisk-minoritetsforeldre og foreldrenes muligheter til reell deltakelse.

2.1 Barnehagens verdier og mandat fra offentlige- og styringsdokumenter

Barnehagens samfunnsmandat er å ivareta barnas behov for omsorg og læring i samarbeid og forståelse med hjemmet (Barnehageloven, 2005, § 1). Dette mandatet har stor konsekvens på arbeid med å møte hvert barn og deres forutsetninger, særlig i forhold til samarbeid med foreldre med minoritetsbakgrunn. Respekt for menneskeverd, på åndsfrihet, likeverd og solidaritet er noen av de grunnleggende verdiene som barnehageloven krever at barnehagen skal bygge på i arbeid med kulturelt mangfold (Barnehageloven, 2005, § 1).

Den nye rammeplanen for barnehagen styrker mangfoldperspektiv i sitt innhold, og tar med seg ny kunnskap om barn og barnehager og øvrige samfunnsutvikling. I barnehagens verdigrunnlag, er mangfold og gjensidig respekt et tema for seg selv (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 9). Videre uttalte det at barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, at hvert enkelt barns plass og verdi i fellesskapet bli synliggjort, og at barn skal støttes, styrkes og oppfølges ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 9). Mangfold skal brukes som en ressurs i det pedagogiske arbeidet, samt skal barnehagen legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle felleskap (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 9).

Dette er i tråd med offentlige dokumenter som regjeringen ga ut om helhetlig integreringspolitikk og fremtidens barnehage. Ifølge Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (2012), er innbyggere i Norge som har bakgrunn fra andre land og kulturer en ressurs for samfunnet, og skal ikke møte flere barrierer enn andre barn og ungdom. Alle barn og unger, uansett kjønn og etnisk bakgrunn, skal få likeverdig, tilpasset opplæring i barnehage og skole slik at alle får muligheter til å delta på ulike samfunnsarenaer (Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 2012).

Kunnskapsdepartementet (2013, s. 8) i sin satsning på kvalitet i barnehagen, ville sikte på tre konkrete mål, nemlig: å sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager, styrke barnehagen som en læringsarena, og at alle skal få delta aktivt i et inkluderende felleskap. Disse målene berører flerkulturelle perspektiver, og fordrer for innsats på kunnskapsbygging innenfor flerkulturell pedagogikk.

2.2 Flerkulturell pedagogisk praksis

Flerkulturell pedagogisk teori og praksis er et begrep som er nevnt i temahefte om språklig og kulturelt mangfold. Temaheftet, som er utgitt av Kunnskapsdepartementet for å utfylle rammeplanen, oppfordrer for å skifte tenkning fra «barnehager med minoriteter» til «barnehager med en flerkulturell pedagogisk teori og praksis» (Gjervan, 2006, s. 7). Dette innebærer

forandring og utvikling av praksis gjennom kritisk refleksjon og fornyet kunnskap, for å tilpasse flerkulturell situasjon. Ledelse og personalet i barnehagen må sikre for at barnas språklige og kulturelle bakgrunn får en konsekvens for barnehagens pedagogiske innhold, arbeidsmåter og organisering (Gjervan, 2006, s. 7).

Hva kjennetegner en barnehage med en flerkulturell pedagogisk praksis? Ifølge Gjervan, har barnehagen med flerkulturell pedagogisk praksis personalet som ser på det språklige, kulturelle og religiøse mangfoldet blant barn, foreldre og personale som en normalttilstand, og samtidig bidrar de til at mangfold blir til en naturlig del av barnehagehverdag (Gjervan, 2006, s. 7). De ivaretar barnas rett til å være annerledes i felleskapet, organiserer for at behov for tilrettelegging for barn med minoritetsbakgrunn blir til en naturlig del av barnehagens ordinære virksomhet, og inkluderer alle i det flerkulturelle felleskapet i barnehagen (Gjervan, 2006, s. 7-8).

Denne beskrivelsen av flerkulturell pedagogisk praksis ligner veldig på hvordan Hauge (2014) omtaler den flerkulturelle skolen. Ifølge henne, handler det om «hvordan man kan skape et samfunn basert på et felleskap der alle har reelle muligheter til å få satt sine synspunkter på dagsordenen, og til å delta i beslutningsprosesser som har konsekvenser for framtidig livsutfoldelse for den enkelte» (Hauge, 2014, s. 24).

2.2.1 Ressursorientert tilnærming til mangfold

Å ta mangfold som en integrert del av barnehagens pedagogikk, innhold og organisering i utviklingen av barnehagen kaller både Gjervan & Hauge ressursorientert tilnærming til mangfold. Med denne tilnærmingen kan: språklige, kulturelle og religiøse forskjeller ses på som en berikelse for felleskapet i barnehagen; ulike språk, kulturer og religioner anerkjennes og synliggjøres i barnehagens innhold, planer og organisering; alle barn, foreldre og personale er inkludert i barnehagens flerkulturelle felleskap; og barnehagen har en flerkulturell pedagogisk forankring (Gjervan, 2006, s. 8). Ressursorientert og likeverdibasert forhold til mangfold og flerkulturalitet, som hevdet av Hauge, innebærer å vurdere kontinuerlig hvilke endringer som må foretas for å imøtekomme behovet blant barna (Hauge, 2014, s. 27).

I motsatt til ressursorientert tilnærming, finnes det også en problemorientert tilnærming til mangfold. Denne tilnærmingen kjennetegnes av: å se på annerledeshet og forskjeller som et problem og hinder for barnehagens arbeid; underkommunisering eller ignorering av språklig, kulturelt og religiøst mangfold; utgjøring av vi-felleskapet blant barn, foreldre og personale med majoritetsbakgrunn; og pedagogisk forankring rettet mot monokulturalitet og «norskhet» (Gjervan, 2006, s. 9-10). Slik tilnærming er hva flerkulturell pedagogisk praksis arbeider imot.

2.2.2 Synliggjøring av mangfold

En viktig prinsipp i barnehagen som bestreber mot flerkulturell pedagogisk praksis, ifølge Özalp (2006), er en naturlig synliggjøring av mangfold. Dette er fordi synliggjøring kan gi barn med minoritetsbakgrunn en identitetsbekreftelse som kan føre til positive selvbilder (Özalp, 2006, s. 24). At barns identitet kan bestå av både foreldrenes kulturelle bakgrunn, nye kulturer de lever i, og barnas eget kulturelle uttrykk er viktig å ta hensyn til. Barn kan få positivt selvbylde gjennom positive samhandlinger med andre, og da er det viktig at barna blir sett, bekreftet og oppmuntret i en inkluderende relasjon (Özalp, 2006, s. 26).

Synliggjøring av mangfold, som for eksempel gjennom språk, eventyrfortelling, sanger, lekegjenstander, bilder eller høytidsmarkeringer, er også betydelig for perspektivutvidelse i barnehagen. Ved å gjenspeile barnas forskjellige erfaringer og kunnskaper knyttet til deres språk, kultur eller religion i barnehagens hverdag, mener Özalp at barn får utvikle respekt for det som er forskjellig, og dermed utvide deres forståelse av verden rundt seg. Hun uttalte videre at synliggjøring av både forskjeller og likheter på en naturlig måte i barnehagen kan bidra til å utvikle barnas perspektiver som kan fremme likeverd og motvirke diskriminering og undertrykking (Özalp, 2006, s. 29).

2.3 Barnehagepersonalets rolle i barns deltakelse i et inkluderende felleskap

Å skape rom for det store mangfoldet av barn i den enkelte barnehagen kan være en utfordring når man må ta hensyn til hvert enkelt individs identitet i sosiale og kulturelle møter med andre.

Barnehagepersonalet må ruste seg med passelige kunnskaper og holdninger for at de kan være instrumentelt i aktiv deltagelse av alle barn i et inkluderende felleskap.

Personalet i barnehagen har en stor rolle for at muligheter for flerkulturalitet og mangfold i barnehagen kan forvaltes på en god måte slik at det kan være til mest utbytte for hvert barn. Nilsen (2011) påpekte at pedagogiske institusjoner som barnehager, er laget for barn av voksne. Det er de voksne som står i maktposisjon når det gjelder politiske premisser, utforming og valg av pedagogisk innhold, organisering av tid, fysiske og materielle forhold (Nilsen, 2011, s. 152). Hvordan de voksne bruker sin maktposisjon i sosiale samhandlinger som skjer i barnehagens hverdag kan være betydelig på hvordan hvert barn kan delta og inkludere seg i barnehagens felleskapet.

Ødegaard (2011) mente at det er viktig å ta forestillingen om at verden kan se forskjellig ut for andre når man skal handle i en verden av mangfold og forskjellighet. Slik subjektivitet kan knyttes til handling og praksis i barnehagen, der man kan oppleve at handlingsrom for deltakelse er et regulert rom som ikke er i konstant tilstand (Ødegaard, 2011, s. 145-148). Ulike barn manøvrerer innenfor de handlingsrom som til enhver tid utspiller seg, derfor er det viktig å ha ulike former for praksis (Ødegaard, 2011, s. 148). Hun hevdet at «et rikt repertoar av mulige pedagogiske tilnæringsmåter og et øye for barns forskjellighet vil alltid utgjøre vilkår for når barn deltar og blir inkludert og inkludere seg» (Ødegaard, 2011, s. 148). Dette kan tolkes som en oppfordring for åpenhet og fleksibilitet i møte med mangfold. De voksnes handlingsmåter bør tilpasses ulike barns forutsetninger. Hvordan de voksne møter barns initiativer betyr mye for det dynamiske sosiale samspillet som barnehagens hverdagsliv utgjør.

Åpenhet og fleksibilitet er viktige holdninger som barnehagepersonale kan ta med seg når de skal utforme et inkluderende rom i barnehagen. Mye av de mulighetene for inkludering kan ligge i de kommunikasjons- og relasjonserfaringer i hverdagssituasjoner, der personalet kan møte barn med åpenhet og fleksibilitet. Ifølge Bae (2011) finnes det romslige samspillmønstre som kan være viktige forutsetninger for at gjensidige inkluderingsprosesser bli praksis i barnehagehverdag. Dette betegnes av fokusert oppmerksomhet, lyttende væremåter, bevegelig rollefordeling, interesse for å forstå, velvillig fortolkning, toleranse, avventende væremåter, og det å hente seg

inn igjen (Bae, 2011, s. 124-127). Dette innebærer å møte barn som medmennesker gjennom anerkjennende samspill. Bae understreket at kommunikasjon med barna ikke bør rettet mot hva de mangler og hva trenger å korrigeres, men fokuserer på det som de er like andre på: at de er mennesker som vil gjerne delta i relasjoner, leke med andre barn, ha venner – altså å være en del av felleskapet de kommer inn og skal leve i (Bae, 2011, s. 124).

2.4 Foreldresamarbeid

Hvert barn er først og fremst sine foreldrenes barn. Dette er en viktig utgangspunkt når man skal tenke på hvordan barnehagen skal samarbeide med foreldre. Glaser (2013) hevder at foreldrene er barnehagens viktigste ressurs i arbeid med å skape et inkluderende miljø i barnehagen. Barnehagepersonalets arbeid med egne holdninger til foreldre vil derfor utgjøre grunnlaget for alt samarbeid. Hun mener at det er viktig å møte foreldrene som ressurspersoner, betrakte dem som likeverdige samarbeidspartnere og trekke dem aktivt i barnehagens virksomhet (Glaser, 2013, s.18).

Ressursorientert tilnærming til mangfold i barnehagen, ifølge Hauge, inntar et samarbeid som tar utgangspunkt i at foreldrene har en betydelig opplærings oppgave overfor barna sine, og dermed betrakter lytting til foreldrenes perspektiv som en selvfølge (Hauge, 2014, s. 38-40). Dette innebærer et symmetrisk samarbeid preget av likeverdighet, som erkjenner at både foreldrene og barnehagen, i hver sine roller i barnas sosialiseringprosesser, har sine mål, visjoner, regler og rutiner som strukturer hverdagen (Hauge, 2014, s. 39). Utfordringen ligger i det at barnehagepersonalets oppfatning og verdisyn kan være langt annerledes fra foreldrene med minoritetsbakgrunn. For å sikre at begge parter får utvikle en bedre forståelse for hverandres synspunkter, fremhever Gjervan, Andersen og Bleka (2012) at barnehagen må gi rom for dialog med foreldre. Dette muliggjøres ved at barnehagepersonalet utvikler en bevissthet om hvilke muligheter man gir foreldre til å dele tanker om sine barn, om hvordan foreldres innspill tas imot og om hvordan personalet presenterer og begrunne sitt arbeid for foreldrene (Gjervan et al., 2012, s. 86). Med dette kan barnehagen, med sin innsikt, forståelse og pedagogiske oppfinnsomhet, bidra til at foreldrene blir anerkjent og gjøre dem oppmerksomme på egen kompetanse og ressurser (Glaser, 2013, s. 35).

2.4.1 Barnehagepersonalets holdninger og kompetanse i møte med foreldre

For at barnehagepersonalet skal kunne fungere som god støttespiller for ulike foreldre, er det avgjørende å tilegne seg holdning og kompetanse på å møte forskjellige foreldre, slik at disse virkelig opplever å bli støttet og ikke føler seg motarbeidet. Glaser nevnte sensitivitet, kommunikasjonsferdigheter, relasjonskompetanse, profesjonalitet og respekt for ulike foreldres og kulturers verdisyn og oppdragelses praksis som noe av de relevante holdninger og kompetanse i møte med foreldrene (Glaser, 2013, s. 84-89).

Sensitivitet kan komme til uttrykk ved å møte foreldrene med en ikke-dømmende holdning, altså med respekt og anerkjennelse for deres syn og verdier (Glaser, 2013, s. 84). En grunnleggende respekt for andres verdier og synspunkter, påpekte Glaser, «bør ideelt sett gjennomsyre forholdet» mellom barnehagen og foreldre (Glaser, 2013, s. 86).

Å forutsette at det finnes ulike verdier i barneoppdragelse, fordrer åpenhet, kulturell sensitivitet og respekt for ulikhet. Bakken uttalte at det er viktig å ha kunnskap om ulike oppdragertradisjoner og være bevisst på at oppdragelsesmetoder kan være ulike, men resultatene kan være like gode (Bakken, 2016, s.66). Å tenke slik kan stimulere barnehagepersonalet til å være åpen og spørrende, dermed prøver å forstå bakgrunnen til andres verdier og syn og praksis. Man kan da få nye innsikt som kan brukes til selvrefleksjon for utvikling av tverrkulturell kompetanse. På denne måten blir det lettere å innta foreldrenes ståsted når man skal betrakte dem som viktigste ressurspersoner og samarbeidspartner i barnehagen.

2.4.2 Foreldrenes muligheter til reell deltakelse

Mangfold og flerkulturalitet i barnehagen utgir variert foreldrestemmer, som kan utfordre forestillingen om at alle skal ha lik innflytelse og medvirkning på barnehagens virksomhet. Glaser viser til forskning som tyder på at de som egentlig har reell innflytelse i barnehagen er foreldrene som deler barnehagens verdisyn (Glaser, 2013, s. 22). Dette indikerer en asymmetrisk retning i forhold til samarbeid med foreldre med minoritetsbakgrunn. Hvordan kan man da sikre bredest mulig innflytelse fra ulike grupper av foreldre i samarbeidet?

Rammeplanen hevder at barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene, både på individ- og gruppenivå (Utdanningsdirektoratet, 2017, s. 29). For at det skal være god dialog, poengterte Gjervan et al. at det bør være maktfri og likeverdig, har personlig språk, alle bidrag lyttes til og anerkjennes, og har som mål å skape forståelse og ikke nødvendigvis enighet (Gjervan et al., 2012, s. 99- 101). Dette kan innebære å ta i bruk ulike arbeidsmåter og kommunikasjonsformer, som kan gi minoritetsspråklige foreldre mulighet til å uttrykke seg, og dermed aktiv delta i dialogen. Bruk av billedperm, digitale bilder, flerspråklig personale og tolk kan være noen eksempler på dette.

Uformelle samarbeidsformer, som hverdagssamtaler og tilstedeværelse i barnehagen, er betydningsfulle måter for at foreldre og personalet bli tydelige og trygge for hverandre, ifølge Gjervan et al. Disse arbeidsformer gir rom for å bygge tillit og gjensidig forståelse for hverandres situasjon i hverdagen, og legger grunnlag for at både personalet og foreldre skal oppleve formelle samarbeidet engasjerende (Gjervan et al., 2012, s. 114-116).

Å legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog fører til myndiggjøring av ulike grupper av foreldre. Slik som Nordahl (sitert i Gjervan et al, 2012, s. 103) beskrev, myndiggjøring innebærer å verdsette foreldre og gi dem innflytelse og medbestemmelse. Gjennom en lyttende og refleksiv holdning fra personalet, kan foreldrene myndiggjøres, slik at de får mulighet til selv å finne svar på aktuelle spørsmål og til å være foreldre på måter som de selv ønsker å være det (Gjervan et al., 2012, s. 103).

2.5 Avrunding

I dette kapittelet har jeg forsøkt å redegjøre teoriene knyttet til flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen. Ved å begynne med verdier og mandat fra styrings- og offentlige dokumenter, fikk jeg se barnehagen som en pedagogisk institusjon pålagt til å samarbeide med foreldre for å gi barn, uansett kulturelt bakgrunn, et godt grunnlag for utvikling, livslang læring og aktiv deltakelse i et inkluderende samfunn. Som en del av et samfunn preget av flerkulturalitet, må barnehagen forholde seg til mangfold og kompleksitet i møte med barn og foreldre, og bestrebe

seg til flerkulturell pedagogisk praksis. Dette innebærer endring og utvikling av barnehagens pedagogiske innhold, arbeidsmåter og organisering gjennom kritisk refleksjon og fornyet kunnskap for å tilpasse flerkulturell situasjon. Barnehagepersonalet må ruste seg med kunnskap og holdninger som kan gjøre dem klar til å møte barn og foreldre, både med majoritet- og med minoritetsbakgrunn, som likeverdige medmennesker med egne ressurser som kan deles og berike felleskapet i barnehagen. Med bevissthet og positive holdninger hos barnehagepersonalet i forhold til flerkulturell pedagogisk praksis, kan foreldrene med etnisk-minoritetsbakgrunn få oppleve at de blir inkludert og myndiggjort i arbeid med deres barns utvikling i barnehagen.

3.0 METODE

Dette kapittelet skal omhandle strategien jeg tok i bruk for å gå fram i min undersøkelse. Her vil jeg presentere min valgte metode og vitenskapelig tilnærming, innsamlingsverktøy jeg brukte, og hvordan jeg analyserte mine funn. Jeg vil også beskrive svake og sterke sider med min metode og de etiske vurderinger jeg foretok i gjennomføringen av denne undersøkelsen.

3.1 Valg av metode

I mitt forsøk på å finne svar på oppgavens problemstilling (jf. 1.0), har jeg valgt å ta i bruk kvalitativ forskningsmetode gjennom individuell åpen intervju. Dette er fordi jeg ønsker å få dybdeforståelse i fenomenet flekulturalitet og mangfold i barnehagen.

Ifølge Løkken og Søbstad (2013) har kvalitativ forskning som mål å forstå motiver og hensikter for å få dybdeinnsikt i menneskelig adferd. Kjennetegnet av nærhet og følsomhet til det som studeres, man stille åpen i samspillet med det som en vil vite mer om i kvalitativ forskning. I denne metoden, tar man utgangspunkt i egenskaper ved det som studeres og prøver å få en helhetlig perspektiv gjennom å se sammenhenger (Løkken og Søbstad, 2013, s. 34-35). Dette passer med mitt formål av å få en forståelse av de grunnleggende forholdet som påvirker barnehage praksis i lys av kulturelt mangfold.

Det åpne individuelle intervjuet, den vanligste datainnsamlingsmetoden innenfor kvalitativ forskning, var brukt. Dette er fordi jeg er interessert i hvordan hver enkel barnehageansatte og minoritetsbakgrunn-foreldre fortolker og legger mening i flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen, noen som Jacobsen (2015) mener er en forutsetning der åpen individuell intervju egner seg best.

3.2 Vitenskapelig tilnærming

Denne undersøkelsen anvendte den pragmatiske vitenskapelig tilnærmingen, med case studie som undersøkelsesdesign. Pragmatisk tilnærming forutsetter at virkeligheten ikke kan beskrives objektivt men intersubjektivt, det vil si at det er meningsfullt å snakke om felles oppfatning av fenomener (Jacobsen, 2015, s. 42). Med dette, antas kunnskap som delvis kumulativ som er også avhengig av kontekst, og dermed vedtar en metode som vekselvirker mellom teori, hypotese og spørsmål (Jacobsen, 2015, s. 42). En hypotese, ifølge den store norske leksikon, er egentlig en antagelse om noe en forventer å finne i en undersøkelse.

Overføres til min undersøkelse, tok jeg utgangspunkt i hva begrepet flerkulturell pedagogisk praksis innebærer i forhold til opplevelser av inkludering og deltakelse av kulturelt mangfold i barnehagen, som teoretisk kunnskap. Ut fra dette har jeg en hypotese at barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturelle pedagogisk praksis kan påvirke hvordan foreldrene med minoritetsbakgrunn opplever inkludering og deltakelse i deres barns barnehagehverdag. Det som jeg undersøkte er om det er virkelig samsvar i barnehageansattes bevissthet og holdninger med minoritetsforeldres opplevelse, og hvordan og hvorfor det finnes eller ikke finnes samsvar.

Enkelt case study er valgt som undersøkelsesdesign fordi slike type design gir man mulighet til å gå dypt inn i en situasjon eller organisasjon som er klart avgrenset i tid og rom (Jacobsen, 2015, s. 99). Jacobsen påstår at case studier gir god mulighet til å avdekke kausale mekanisme og prosesser gjennom detaljerte beskrivelse av undersøkelsesenheten, og dermed egnet til «(...) å beskrive hvordan hendelser påvirker hverandre, og hvordan spesielle resultater produseres» (Jacobsen, 2015, s. 100).

Som undersøkelsesenhet tok jeg en barnehage fra en kommune utenfor store byene. Denne barnehagen har et par barn og ansatte med minoritets bakgrunn, som er typisk i området. Jeg begrunner dette valg av enhet ut fra antagelse hos Andersen et al.: «(...) barnehager utenfor storbyer har andre forutsetninger og muligheter for å utøve profesjonens mandat» (Anderson et al., 2011, s. 34).

3.3 Instrument

For å samle inn kvalitativ data hadde jeg intervjuguide som undersøkelsesinstrument. To intervjuguides (se vedlegg A og B) var utarbeidet for hver gruppe respondenter i denne undersøkelsen, nemlig barnehageansatte og foreldre med minoritetsbakgrunn. Disse intervjuguidene var utformet med lav struktureringsgrad, det vil si intervjuguide med tema, fast rekkefølge og kun hjelpesporsmål (Jacobsen, 2015, s. 150).

Intervjuguiden for barnehageansatte dreide seg om bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis, og søkte svar på: (1) hva de vet om flerkulturell pedagogisk praksis, (2) hva de synes om flerkulturell pedagogisk praksis, og (3) hva de mener kunne gjøres for å forbedre barnehagens flerkulturell praksis. Til foreldre med minoritetsbakgrunn, var intervjuguiden rettet mot å finne ut om: (1) hvordan de opplever å være minoriteter i barnehagen, (2) hvordan de tror deres barn opplever ved å være minoriteter i barnehagen, og (3) hva de mener kan gjøres bedre for at deres opplevelser som minoriteter i barnehagen kan forbedres.

3.4 Datainnsamling

For å hente data eller empiri for denne undersøkelsen, var individuelle åpne intervjuer gjennomført med respondenter som representerte to grupper i barnehagen: barnehageansatte og etnisk-minoritetsforeldre. Som en enkelt case study, er respondenten fra en felles avdeling. Med hensikt til undersøkelsens gyldighet og troverdighet, samt praktiske hensyn, fikk jeg intervjuer med styreren og en fagarbeider med etnisk-majoritets bakgrunn (norsk), en annen fagarbeider med etnisk-minoritets bakgrunn, og tre etnisk-minoritetsforeldre. Alle intervjuene ble ansikt-til-ansikt og foretok i tidspunkt og sted som passet både for respondentene og meg som intervjuer— unntatt intervjuet med styreren, som ble utført skriftlig gjennom epost på grunn av tidsmangel.

Hver respondent ble opplyst om hensikten med intervjuet, og informert om intervjuet ble tatt opp med lydopptaker. Med hensyn til de minoritetsspråklige foreldrene, hadde jeg oversatt informasjonsbrev og intervjuguide til deres morsmål. Jeg prøvde også å få ta i noen som kunne være med på intervju og fungere som tolk. Allikevel, var det bare foreldrene som snakket norsk, engelsk og filipino som stilte opp på intervju. Hvert intervju varte ca. 20-30 minutter. Intervjuene var gjennomført i løpet av to-tre uker. Svarene fra intervjuene var da transkribert og samlet for å gjøre klar for analyse, og lydopptakene ble slettet.

3.5 Etiske vurderinger

I arbeid med denne undersøkelsen, måtte jeg ta etiske vurderinger underveis. Mye hensyn til respondentenes frivillighet, forståelse, personvern og anonymitet måtte tås i forberedelse og gjennomføring av intervjuene. Med hensikt til respondentenes frivillighet, sendte jeg brev som forespørsel (se vedlegg C og D) til barnehageansatte og etnisk-minoritetsforeldre i valgte barnehagen, der de fikk informert om undersøkelsens problemstilling og hvordan intervjuene skulle foretas. Forespørslene var oversatt til forskjellige språk for bedre forståelse blant de etnisk minoritets-foreldre. Respondentene ble forklart at de kunne trekke seg fra intervju hvis de ville, at deres identitet og deres barns identitet skulle bli anonymisert i behandlingen og presentasjon av resultat. De undertegnet et samtykke skjema, som viser at de forstår disse betingelser. Lydopptakene ble slettet og transkripsjonene makulert etter databehandling for å beskytte respondentenes identiteter. Fiktive navn brukes når jeg referere til respondentene i presentasjon av resultat.

3.6 Undersøkelsens svake og sterke sider

Den kvalitativ metodens styrke er, ifølge Jacobsen, teoretisk generalisering ved å avdekke fenomener, etablere kausalmekanismer og avdekke spesielle forutsetninger for at noe skal ha effekt (Jacobsen, 2015, s. 237). Virkeliggjøring av denne styrken kommer an på hvordan en undersøkelse er systematisk gjennomført slik at resultater blir gyldig og relevant, samt pålitelig og troverdig. Gyldighet og relevans innebærer at innsamlet data eller empiri faktisk gir svar på

forskningsspørsmålene, mens pålitelighet og troverdighet handler om hvordan undersøkelsen fremstår som troverdig (Jacobsen, 2015, s. 17).

Enkelt case study som undersøkelsesdesign er godt egnet til å gi detaljerte beskrivelser av virkeligheten, men har det som svakhet vanskelig å generalisere funn ut over fra en case (Jacobsen, 2015, s. 99-100). Det må derfor avklares at funnet fra denne undersøkelsen gjelder enheten som er valgt ut for denne casen. Det vil si en barnehage som er utenfor store byene, kjennetegnes av mindre flerkulturell sammensetning typisk i kommunen hvor jeg kommer fra. Det må også nevnes at etnisk-minoritetsforeldre som stilte opp på intervjuene for denne undersøkelsen er alle fra bare en del av verden, og har barn i barnehagen som er født i Norge.

Pålitelighet av undersøkelsen kan sterkt påvirkes av intervjueffekten (Jacobsen, 2015, s. 242). I denne undersøkelsen, kunne min personlig og kulturell bakgrunn, mitt språk, utseende og oppførsel påvirke hvordan samtalen stil og innhold ble utformet. Disse faktorene kunne også påvirke resultatet. I tillegg kunne valg av sted og tidspunkt virke på hvordan samtale foregikk. Tilstedeværelsen av andre folk i intervjuene har også virkninger, både i samtale stemningen, dokumentasjon og fortolkning av data. Resultat av undersøkelsen er også påvirket av begrenset tid for datainnsamling, sammensetning av tilgjengelige deltakere og oversettelse av innsamlet data fra andre språk.

3.7 Analyse og tolking av data

Innsamlet data var analysert, først ved å dokumentere svarene fra hver respondent gjennom utskrivning av intervjuer. Svar fra intervjuene som var fra andre språk enn norsk eller engelsk ble oversatt til norsk. Innholdet fra dokumentert svar fra intervjuene ble da utforsket og kategorisert, i forhold til temaene som tilsvarer de forskningsspørsmålene som underbygger problemstillingen, nemlig: barnehageansattes bevissthet, barnehageansattes holdninger og etnisk-minoritetsforeldres opplevelse. Etterpå var forbindelser og sammenhenger mellom temaene trekket opp for å finne om barnehageansattes bevissthet og holdninger samsvarer med etnisk-minoritetsforeldres opplevelser. Resultat fra denne analyseprosessen vil jeg presentere nærmere i neste kapittel.

4.0 RESULTAT OG DRØFTING AV UNDERSØKELSEN

I dette kapitlet vil jeg presentere funnene fra intervjuene og drøfte dem i lys av teoriene og politiske føringer som jeg gjorde rede for i Kapittel 2. I presentasjon av funnene fra intervjuene vil jeg prøve å besvare forskningsspørsmålene: (1) Hva vet barnehageansatte om flerkulturell pedagogisk praksis? (2) Hvilke holdning har barnehageansatte i forhold til flerkulturell pedagogisk praksis? (3) Hvordan opplever etnisk minoritetsforeldre flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen? (jf. 1.0). Presentasjon vil da bli fordelt i undertemaene barnehageansattes bevissthet, barnehageansattes holdning, og etnisk-minoritetsforeldres opplevelser. I avslutning av kapitlet vil jeg prøve å svare på oppgavens problemstilling: «Samsvarer barnehageansattes bevissthet og holdning til flerkulturell pedagogisk praksis med hvordan det oppleves av foreldrene med etniskminoritetsbakgrunn?»

For anonymitet, refererer jeg til respondentene med fiktive navn, nemlig: barnehagestyrer Berit, fagarbeider Anne, fagarbeider Amira, forelder Mai, forelder Jennifer og forelder Lian. Alle respondentene er kvinner, i aldersgruppen 35-45 for barnehageansattene og 25-30 for foreldrene. Alle barnehageansattene har vært i barnehageyrke lengre enn 7 år, mens foreldrene har bodd i Norge i mer enn 3 år. Fagarbeider Amira, sammen med de foreldrene, var født og oppvokst i Asia og snakker hvert sitt morsmål i tillegg til norsk og engelsk. Intervjuene med Berit, Anne og Jennifer foregikk på norsk, mens engelsk språk var brukt med Mai, og filipino med Amira og Lian.

4.1 Barnehageansattes bevissthet om flerkulturell pedagogisk praksis

4.1.1 Resultat

Flerkulturell pedagogisk praksis som begrepsbetegnelse viser seg til å være lite kjent blant de barnehageansatte, men alle de tre respondenter klarte å vise forståelse om hvordan man skal jobbe med kulturelt mangfold i barnehagen.

Både fagarbeider Anne og Amira svarte «nei» da de ble spurt om de har hørt om begrepet, mens styreren Berit uttalte:

Ja, har hørt om dette men har ikke mye erfaring eller nok kunnskap om den. Jeg mener det innebærer hvordan en jobber pedagogisk med mennesker fra andre kulturer, og hvordan vi kan hente frem ressurser og styrker fra flerkulturelle.

Med flerkulturell og kulturelt mangfold i barnehagen, tenker fagarbeiderne på «kultur fra andre land» og «forskjellige kultur» som «...mest på språk, forskjellige morsmål, mat...ka de har lov å ete...», samt «...ka de står på, ka er det som er lov...oppdragelse, deres væremåter, sånne ting...». Om barnehagens arbeidsretning i forhold til kulturelt mangfold som ført i Rammeplanen, er det bare Berit og Anne som har lest og husker at det sier «...vi skal ha respekt for hverandre og menneskeverdet» og at «vi skal også bruke mennesker som ressurs, uavhengig om hvor en er fra, hvilken kultur en har, osv.». I tillegg, sier Anne «Hvis eg husker dette fra den, så tenkjer eg kor viktig det er at de kan lære seg sitt morsmål».

Det å jobbe med mennesker fra andre kultur og bruke mangfold som ressurs er klart hva både Berit og Anne knytter arbeid med kulturelt mangfold til. Amira, derimot, som var tydelig at hun ikke har lest om mangfold i rammeplanen, antok at flerkulturell pedagogisk praksis handler om tilrettelegging for kommunikasjon:

Jeg har ikke lest om hvordan vi skal arbeide med unger fra andre land. Jeg liker ikke å lese (ler). Men ut fra hva jeg har opplevd med hvordan vi jobber med ungene fra [navnet til et land], ser jeg at vi jobber for at vi kan kommunisere godt med dem. Som f.eks. kroppsspråk, følge deres signaler. Jeg tror det er hva det handler om. (min oversettelse)

Markering av FN- og internasjonal dag, å oppfordre minoritetsforeldre til å lage mat og å prøve å lage selv mat fra andre kultur er hva alle respondentene husker at de har gjort fra praksis i forhold til kulturelt mangfold. Men i tillegg, fortalte fagarbeiderne også om bruk av tolk, google translate, bildeperm og kroppsspråk, samt tilrettelegging for mat for å tilpasse visse barnas matvane. Å oppfordre andre barn til å være inkluderende i deres lek og til å snakke om deres land i hverdagssamtaler og samlingsstunder, var også nevnt. Men det var bare Amira som klarte å betrakte planlegging om hvordan de skal jobbe med fremmedspråklige barn som en del av deres arbeid knyttet til kulturelt mangfold.

4.1.2 Drøfting

Å kunne gjenkjenne fagbegrepet flerkulturell pedagogisk praksis synes ikke til å være barnehageansattes måte å vise sin bevissthet om hvordan å jobbe med kulturelt mangfold i barnehagen. Ut av de tre respondentene, var det bare den med pedagogisk utdanning som hadde hørt om begrepet, men med bare begrenset kunnskap. Fagarbeiderne, derimot klarte å nevne flere eksempler fra deres hverdagsarbeid, som tyder på at de har fått en forståelse av hva flerkulturell pedagogisk praksis går, fra andre måter som sannsynligvis praksis erfaring.

Barnehageansattes antagelse av hva arbeid med kulturelt mangfold handler om, kan betraktes som ikke så langt fra hva rammeplanen hevdet: respekt for menneskeverd, bruke mangfold som ressurs og møte hvert barn ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger (jf. 2.1). Etnisk minoritetsbarns bruk av sitt morsmål, kan telles som en av de kulturelle forutsetninger som skal støttes, styrkes og oppfølges, og da er fagarbeiderens innspill: «(...) kor viktig det er at de kan lære seg sitt morsmål» også i tråd med rammeplanen. Fagarbeiderens tenkning om kultur som matvaner, oppdragelse og væremåter fra andre land, viser også deres forståelse av hva forutsetninger de må forholde seg til når de jobber med flerkulturalitet i barnehagen. Med dette, antar jeg at de bruker disse forutsetninger som deres utgangspunkt når de skal anvende mangfold som ressurs og synliggjøre det i daglig arbeid.

Å understreke arbeid med kommunikasjon som en betydelig del av hva arbeid med kulturelt mangfold handler om, slik som etnisk-minoritetsfagarbeideren beskrev, tyder på en bevissthet på hva flerkulturell pedagogisk praksis innebærer. Selv om hun nevnte at hun ikke har lest om den, viser det seg at hun har fått sin forståelse gjennom praktisk erfaring. Dette tolker jeg som et kjennetegn at deres arbeid har vært en synlig del av deres daglige rutiner, noe som delvis samstemmer med Gjervans uttalelse av hvordan flerkulturell pedagogisk praksis er. Det handler om å se på det språklige, kulturelle og religiøse mangfold som en normaltilstand og gjøre det til å være en naturlig del av barnehagehverdag (jf. 2.2).

Likevel kan denne bevisstheten betraktes manglende når man tenker at ingen av de respondentene snakket om religiøst mangfold. Dessuten, viser respondentene heller ingen

forståelse for at språklig mangfold bør innebære at barna lærer seg et par ord på de ulike språkene barna i barnehagen har. I stedet viser det en tendens for respondentene til å se ulike språk som hindring for god kommunikasjon. Flerkulturell pedagogisk praksis ser ikke bare på kulturelle forskjeller som en berikelse for felleskapet i barnehagen, men på ulike språk og religioner også (jf. 2.2.1).

FN- og internasjonaldags markering, samt å erfare andre kultur gjennom mat ved hjelp av minoritetsforeldre, som respondentene nevnte de har gjort i praksis, ser jeg som måter å synliggjøre kulturelt mangfold. Her bruker de kulturelle forskjeller som en berikelse for felleskapet i barnehage, noen som delvis karakteriserer en ressursorientert tilnærming til mangfold (jf. 2.2.1). Selv om religiøse og språklige forskjeller er fortsatt utelatt, synliggjør disse aktivitetene mangfold for at minoritetsbarn får en bekreftelse av deres identiteter og for å fremheve de interessante i forskjeller og likheter, og eventuelt bidra til at barna får grunnleggende holdninger som kan motvirke undertrykking og diskriminering (jf. 2.2.2).

I tillegg til disse synliggjøringsmåter, har de også tilrettelagte kommunikasjonsmåter, spesielle mat, og oppfordring av barnegruppa for inkluderende lek og hverdagssamtaler som kunne inneholde tema om hvert barns bakgrunn. Som Gjervan også beskrev, flerkulturell pedagogisk praksis handler om å ivareta barnas rett til å være annerledes i felleskapet, legge til rette for minoritetbarns behov og inkludere dem i barnehagens felleskap (jf. 2.2). Men det som ikke var nevnt er synliggjøring av mangfold gjennom språk, eventyrfortelling, sanger, bilder eller høytidsmarkeringer — noe som kunne være betydelig for perspektivutvidelse i barnehagen i forhold til identitetsbekreftelse og berikelse for felleskapet, slik som Özalp påpekte (jf. 2.2.2).

At disse eksemplene var nevnt av fagarbeiderne som ikke har hørt om begrepet flerkulturell pedagogisk praksis er interessant, synes jeg. Enda mer interessant er at bare fagarbeideren som ikke har lest om rammeplanen, favnet planlegging om hvordan de skal jobbe med fremmedspråklige barn som en del av viktig arbeid for kulturelt mangfold. Slik sett, kan jeg si at barnehageansattes bevissthet om flerkulturell pedagogisk praksis virker som å være mer basert på handling og praksis erfaring enn faglig kunnskap.

Mangelfull forståelse av fagbegrepet flerkulturell pedagogisk praksis kan imidlertid være en hinder i kontinuerlig vurdering av hvordan man skal tilrettelegge for å kunne handle optimalt, slik Hauge hevdet om hva ressuroorientert og likeverdibasert forhold til mangfold og flerkulturalitet skal innebære (jf. 2.2.1). Barnehageansattene står i maktposisjon når det gjelder utforming av pedagogisk innhold og organisering av barnehagens hverdag (jf. 2.3), derfor er det viktig for dem å være seg bevisst på fagbegrepet flerkulturell pedagogisk praksis både ut fra faglig kunnskap og praksis erfaring. Utilstrekkelig forståelse kan føre til gjennomføring av tiltakene som er mer tilfeldige og mindre faglig tilrettelagt, dermed mindre betydelig på hvordan hvert barn kan delta og inkludere seg i barnehagens fellesskapet.

4.2 Barnehageansattes holdning til flerkulturell pedagogisk praksis

4.2.1 Resultat

Alle de tre barnehageansatte har positive holdning til kulturelt mangfold og synes dette er en fordel i barnehagen. Som Berit beskrev:

Alle mennesker har godt av å være sammen med et mangfold av andre (...) Alle har forskjellige ressurser, og jeg tenker at vi må utnytte ressursene til det fulle, og da må vi også finne ut av de ulike kvalitetene som menneskene har. Barna lærer mye om nestekjærlighet, respekt og ulikheter som noe positivt når det er kulturelt mangfold.

Amira og Berit sier at det er «spennende» og «interessant», men samtidig «utfordrende på en positiv måte» og nevnte språk og mat som pleier å være mest utfordrende. Til dette, sier Anne:

(...) [M]en det er det eneste. Eg har ikkje problem med det. Kommunikasjon er litt vanskeligere når det gjelder ka de trenger i barnehagen og sånt. Men med det har me tolk igjen.

Om tilrettelegging for mat, forklarte Amira at «Det er bare normalt, akkurat som når vi må passe på norske barn med mat allergi (min oversettelse)». En lignende påstand ga Amira om utfordring med minoritetbarns oppførelse som de opplever iblant:

Jeg tror det er bare normalt. De er jo barn. Noen av dem trenger ekstra hjelp av og til. Det er det samme selv med norske barna. (min oversettelse)

I møte med minoritetsbarn og foreldre, betrakter respondentene at det som viktigste er «å være inkluderende», «vise interesse», «møte dem med mye oppmerksomhet, respekt, interesse som vi bor gjøre med alle barn og foreldre», og «at de føler seg trygge, får hjelp de trenger og barna får omsorg». Anne forklarte at hun innstiller seg med åpenhet:

Eg tar det som kommer, med åpenhet ... og tar oss av de ... og bli kjent med de (...) Det viktigste er kossen me er med foreldrene foran ungene. Me viser at me tar oss av foreldrene på samme måten, så føler ungene mer tryggere når me tar godt imot de.

Å være inkluderende, å snakke med barn og foreldre i hverdagssamtaler og samlingsstunder, og å vise respekt på andres kultur, religion og forskjellene, er hva respondentene synes er viktigste i arbeid med kulturelt mangfold. Anne også nevnte, «De voksne må være mer sensitiv og tilpasse seg til ungenes situasjon.»

For å forbedre deres arbeid, mener de at de bør jobbe for bedre kommunikasjon.

Hvis det er noen som må forbedres er kossen me kommunisere til dem om ka de trenger, som mer klær når det er kaldt. - Anne

Det å snakke med foreldrene slik at de kan hjelpe oss med deres barn. Det er viktig for at vi kan bli mer kjent med foreldrene, og da kan vi hjelpe hverandre bedre i arbeid med ungene.. (min oversettelse) - Amira

Være enda flinkere å spørre foreldrene, være interesserte i de andre kulturene og lære mer om de. - Berit

4.2.2 Drøfting

Barnehageansattes positive holdning til arbeid med kulturelt mangfold synes å komme overens med ressursorientert tilnærming til mangfold, som hva flerkulturell pedagogisk praksis tyder på (jf. 2.2.1). Å se det positive i å være sammen med mangfold og betrakte det som «spennende» og

«interessant», innebærer en holdning som ser på forskjeller som ressurs og åpenhet for å motta andre kulturs deltakelse i felleskapet.

Ressursorientert tilnærming til mangfold fordrer på et inkluderende felleskap (jf. 2.2.1). Dette klarte barnehageansattene å uttrykke seg da de nevnte «å være inkluderende», «vise interesse» og «møte dem med mye oppmerksomhet, respekt og interesse (...)» blant andre, som de viktigste i møte med minoritetsbarn og foreldre. I tillegg, klarte de å nevne åpenhet og sensitivitet som viktige holdninger man må innstille seg med når de skal ta imot barn og foreldre fra andre kultur. Disse svarene stemmer med hva teoriene antyder som barnehagepersonalets holdninger og kompetanse i møte med minoriteter: sensitivitet, åpenhet og respekt for ulikhet (jf. 2.4.1).

Fagarbeiderens påstanden: «De voksne må være mer sensitiv og tilpasse seg til ungenes situasjon» er veldig mye i tråd med Ødegaards (jf. 2.3) hevdelse om viktighet av åpenhet og fleksibilitet for å muliggjøre barns deltakelse og inkludering. Dette er virkelig aktuelt når man skal tenke på barnehagepersonalets maktposisjon i tilrettelegging og organisering for at barnehagen skal være et inkluderende miljø for alle barna (jf. 2.3). Dette har også betydning i «å møte barn som medmennesker gjennom anerkjennende samspill» (jf. 2.3), som innebærer å fokusere på hvert barns behov for å delta i relasjoner, leke med andre barn, og være en del av felleskapet.

Derimot, kan barnehageansattes uttalelse av kulturelt mangfold som «utfordrende på en positiv måte» synes til å være mindre rettet mot ressursorientert tilnærming men mer mot problemorientert perspektiv. De løsningene barnehageansatte fokuserte på, som bruk av tolk for å kunne kommunisere bedre med foreldrene og spesielle mat slik som de tilrettelegger for barn med allergi, kan gi inntrykk av at de anerkjenner utfordringene som man møter i forhold til forskjellige kulturer, betrakter mangfold som normaltilstand og arbeider for at dette blir en naturlig del av rutiner (jf. 2.2.1). Men for å kunne være mer ressursorientert, kunne barnehageansatte ha spurt foreldrene om hvordan man sier vanlige ord og uttrykk i deres morsmål og eventuelt lært de andre barna om dette. Angående mat, kunne de spørre foreldrene for noen oppskrifter som de jevnlig kunne lage og servere i barnehagen. På denne måten, kan

kulturelle forskjeller bli mer anerkjent og synliggjort, samt ses som en berikelse for felleskapet (jf. 2.2.1).

Dette tilbakeslaget i barnehageansattes holdning kan sammenhenges med deres mangelfull faglig forståelse av flerkulturell pedagogisk praksis, som var påpekt tidligere (jf. 4.1.2). Selv om de viser en grad bevissthet om hva flerkulturell pedagogisk praksis innebærer, kan deres manglende forståelse av fagbegrepet fortsatt betraktes som en svakhet når det gjelder hvordan de kan ivareta mangfoldet godt. Ressursorientert tilnærming innbefatter kontinuerlig vurdering av hvilke endringer må foretas for å imøtekomme hvert barns behov (jf. 2.2.1), og da er tilstrekkelig forståelse en viktig forutsetning.

Likevel, viser barnehageansatte en holdning som åpner for forbedring av deres praksis. Deres framlegging av kommunikasjon som må forbedres i forhold til flerkulturell arbeid i barnehagen, speiler ressursorientert tilnærmingens betraktelse av foreldre som betydelige ressurs når det gjelder opplæringsoppgave overfor barna sine (jf. 2.4). Dette tyder på at de respekterer foreldrenes rolle i deres barns oppdragelse, og vil åpne for å forstå dem bedre og motta innspill fra dem. Bedre kommunikasjon kan gi rom for dialog med foreldre (jf. 2.4), slik at barnehageansatte kan få bedre mulighet til å spørre dem om hva de lurer på, lære mer om deres kultur, bli kjent med dem, få hjelp i arbeid med deres barn, og formidle hva deres barn trenger i barnehagen. Denne åpenheten for bedre kommunikasjonsmåter kan innebære en holdning som verdsetter foreldrene og gi dem innflytelse, altså myndiggjøring (jf. 2.4.2). Med dette, kan jeg si at barnehageansattes iver på å forbedre kommunikasjon med minoritetsforeldre, er et lovende tegn når det gjelder flerkulturell pedagogisk praksis.

4.3 Etnisk-minoritetsforeldres opplevelse av flerkulturell pedagogisk praksis

4.3.1 Resultat

De etniskminoritetsforeldrene som deltok i denne undersøkelsen har forskjellige opplevelser i forhold til å være etniskminoritet i barnehagen, mens de er enige om deres barns positiv trivsel og om deres omfatning av barnehagens arbeid med kulturelt mangfold.

Mai og Lian ga uttrykk om positive opplevelser:

In [my country] and in the norwegian, it's different. I feel in Norge, they are very safe. I feel [barns navn] is very safe. I can trust the people when I bring my child in the barnehagen. – Mai

Jeg har opplevd at når jeg leverer ungen min i barnehagen tidlig om morgnen, er det alltid en voksen som kommer til oss og hilser «God morgen!», sånt. De pleier å spørre om ungen min har spist frokost hjemme eller ikke. (...) De lytter og jeg har ikke problem med å spørre om hjelp hvis jeg snakker til de voksne som jeg kjenner jeg kan stole på. De voksne snakker alltid til meg ... de smiler til meg med engang de ser meg, selv om jeg ikke har kommet nær dem ennå (min oversettelse). - Lian

Jennifer, derimot, har en mer negativ opplevelse:

Jeg føler meg litt ubehagelig når jeg henter ungene mine og ingen ville snakke med meg, når jeg har lyst til å snakke med noe. (...) Jeg må spørre først, «Kossen det har vært i barnehagen i dag med ungene?» (...) Og så, når det kommer en annen forelder, norsk forelder, snakker de med dem. Så jeg føler meg at jeg blir ignorert, satt til sida. Jeg tenker her er alt slags ting, kanskje de er litt rasistisk, jeg vet ikke. (...) Som forelder, føler jeg meg at jeg får en annerledes behandling. Kanskje fordi jeg er ikke norsk som ungene mine. Eller kanskje det er bare tankene mine.

At det er noen voksne som ikke snakker mye med foreldrene er blant de negative opplevelser som Mai og Lian også nevnte i intervjuene, men ikke fokuserte på. For dem, var det mer utfordrende med brødmåltid i barnehagen og med tilvenningsperiode, som allikevel har gått bra. Alle foreldrene har ikke problem med å snakke norsk eller engelsk. Ungene deres snakker norsk i barnehagen, mens ungene til Mai og Lian snakker også andre språk når de er hjemme.

Alle foreldrene synes deres barn trives i barnehagen, pleier å fortelle om positive opplevelser og «har bare norske venner». Lian og Jennifer mener at deres barn ikke merker noen forskjell på deres etnisitet når de er med andre barn.

Om barnehagens hverdags praksis, er foreldrene fornøyde med varierte meny de har til varmeretter og måter de får informasjon og beskjed gjennom vigilo og hverdagssamtaler. I

bringe-hente situasjoner, foretrekker Mai å bli fortalt om hvordan hennes barns dag har vært, uansett om det er bra eller ikke:

They can tell everything to me about [my child]. I want that. If she was bad to another kid, just tell me. Because then I know. And when we come home, I could teach her how to become better.

Men i forhold til synliggjøring av kulturelt mangfold som markering av FN og internasjonal dag, ga alle foreldrene uttrykk at de ikke er bevisst på at barnehagen har slik praksis. Angående synliggjøring, foreslår Jennifer: «Noen opplevelser for ungene slik at de kunne lære seg om norsk kultur og samfunnet, og samtidig at de norske barn kan lære om andre kultur.»

Til slutt, fortalte foreldrene om deres ønsker når det gjelder barnehagens arbeid med etniskminoritets barn og foreldre:

Jeg ønsker at de skal behandle meg samme som de ordinære foreldre. At jeg føler meg trygge og like som de andre. At jeg er ikke under her og de er der. At de er åpen med meg. – Jennifer

It would be good if [my child] and the others could get maybe a few minutes every week in the barnehagen to learn about other culture. I think it would be good for the kids, like how to say «hello» in different language. But I don't know if they are allowed. – Mai

Mitt ønske er at de skal behandle min unge fint i barnehagen. Hvis h*n skal stille spørsmål, håper jeg at de skal bruke tid for å lytte. Også respekt, selvfølgelig. Vi er forskjellige og vi må respektere hverandre. Jeg ønsker også at de tilbaketrunkne voksne kunne vise mer åpenhet og snakke til alle, ikke bare til dem som de liker. (min oversettelse) - Lian

4.3.2 Drøfting

Følelser som omhandler trygghet, tillit og inkludering er de trekkene jeg ser som fremragende i etnisk minoritetsforeldrenes opplevelser. Foreldrenes uttrykk om deres opplevelser tyder på viktighet av åpenhet og god kommunikasjon i barnehage-hjem samarbeid.

De positive opplevelser som Mai og Lian delte, kjennetegnes av deres følelser av trygghet, tillit og å være inkludert. Det viser seg at Mai er meget fornøyd av hvordan hun har opplevd norske barnehagen, som antakeligvis er bedre enn barnehage fra hennes hjemland. Hun knytter denne omfatningen til trygghet og tillit. Denne forestillingen ser jeg i sammenheng med hennes ytringen om hvor mye hun foretrekker å bli fortalt om dagen til hennes unge i bringe-hente situasjoner. Det er fordi jeg ser dette som en indikasjon at hun får mulighet til hverdagssamtaler. Uformelle samarbeidsformer som hverdagssamtaler er viktige arbeidsmåter der foreldre og personalet blir tydelige og trygge på hverandre, og dermed bygger tillit og gjensidig forståelse for hverandres situasjon (jf. 2.4.2). Denne forestillingen speiles også i Lians positiv opplevelse, som kan tilskrives følelsen av at hun er velkommen i barnehagen. Det virker som hun er møtt med anerkjennelse.

Lians positive opplevelser betrakter jeg også som en form for inkludering. Fokuset oppmerksomhet, lyttende væremåter, og interesse for å forstå, er blant de betegnelser for det romslige samspillmønster som, ifølge Bae, er viktige forutsetninger for at gjensidige inkluderingsprosesser kan muliggjøres i barnehagehverdag (jf. 2.3). Jennifers følelse av å bli «ignorert», «satt til sida» og å få «en annerledes behandling», derimot er eksempel på hva det motsatt av inkludering innebærer. Hennes opplevelse synes at hun ikke er møtt med anerkjennelse, og at hun fikk en følelse av hun ikke tilhører felleskapet, noe som er i retning mot hva problemorientert tilnærming til mangfold kjennetegner. Underkommunisering eller ignorering av kulturelt mangfold, utgjøring av vi-felleskapet blant barn, foreldre og personale med majoritetsbakgrunn, og pedagogisk forankring rettet mot «norskhet», er hva problemorientert tilnærming til mangfold handler om (jf. 2.2.1). Dette er motsatt til hva flerkulturell pedagogisk praksis vil oppnå.

Flerkulturell pedagogisk praksis fordrer å inkludere alle i det flerkulturelle felleskapet i barnehagen (jf. 2.2), og minoritetsforeldre bør betraktes som likeverdige samarbeidspartene og trekke dem aktivt i barnehagens felleskapet (jf. 2.4). Derfor er det viktig at de føler seg trygt og ønsket i barnehagen, slik som Mai og Lian opplever. I Jennifers tilfelle, er det kanskje behov for bedre holdning og kompetanse hos barnehageansatte, som sensitivitet,

kommunikasjonsferdigheter, relasjonskompetanser, slik at hun føler seg støttet og ikke motarbeidet (jf. 2.4.1).

Åpenhet og god kommunikasjon kommer til gode i arbeidet med å trekke foreldrene aktivt i barnehagens flerkulturell felleskapet. Som rammeplanen hevdet, skal barnehagen legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene (jf. 2.1). Gjennom en maktfri og likeverdig dialog, kan bedre forståelse og relasjon mellom foreldre og barnehageansatte oppnås (jf. 2.4.2).

Kommunikasjonsmåter som hverdagssamtaler og internett-basert gruppeside som *vigilo*, virker som gode måter for å virkeliggjøre ideen om «god dialog». At alle de foreldrene i denne undersøkelsen behersker norsk og engelsk språket godt er en stor fordel, for da blir det mindre tilrettelegging i forhold til kommunikasjonsformer. Det blir lettere å holde kontakt og veksle innspill med hverandre. Utfordringer knyttet til en annerledes vane, som å spise brød istedenfor hva de er vant med, og frykt for det ukjente som de pleier å oppleve i tilvenningsperiode, er noe som kunne bli lett overvunnet gjennom kommunikasjon og god dialog.

At foreldrene trekker frem det å ha «bare norske venner» i barnehagen som en del av å beskrive deres barns trivsel, og at deres barn ikke merker noen forskjell på deres etnisitet, synes jeg er litt undrende. På en side, kan dette ses som i tråd med Baes påstanden om å fokusere på hva barna er like andre på i arbeid med gjensidige inkluderingsprosess: at de er mennesker som vil delta i relasjoner, ha venner og være en del av felleskapet de kommer inn og skal leve i (jf. 2.3). Men på andre side, virker det som foreldrenes oppfatning av å være inkludert er å være lik med majoriteten. Med dette kan jeg si at det har noe å gjøre med hvordan synliggjøring av mangfold er fremhevet i barnehagen. Synliggjøring av mangfold, bortsett fra å være gunstig for minoritetsbarns selvbilde, er også betydelig for barns utvikling av respekt for det som er annerledes og utvidelse av deres forståelse av verden rundt seg (jf. 2.2.2).

Det er også merkbart at foreldrene ikke er bevisst på hva barnehageansattene nevnte som aktiviteter de har gjort i arbeid med synliggjøring av kulturelt mangfold, som markering av FN- og internasjonaldag. Det kan hende at disse aktivitetene var gjennomført få ganger for noen år siden, eller at det ikke hadde vært synliggjort nok til å kunne gi inntrykk til foreldrene at det har

noen å gjøre med arbeid med kulturelt mangfold. Økt synliggjøring av mangfold viser seg til å være en del av foreldrenes ønsker når det gjelder forbedring av arbeid med kulturelt mangfold, som ble uttrykt gjennom deres forslag at både etnisk norske og minoritetspråklige barn lærer om hverandres språk og kulturer. Å gjøre slik kan bidra til at mangfold blir til en mer naturlig del av barnehagehverdag, samt berike felleskapet i barnehagen (jf. 2.2.1).

De andre ønskene foreldrene nevnte reflekterer hva de mener er viktige for dem og deres unger i forhold til arbeid med kulturelt mangfold i barnehagen. Dette omfatter åpenhet, respekt, anerkjennelse, å bli behandlet lik som de andre, og å føle seg mer inkludert. Disse ønskene er veldig mye i tråd med hva rammeplanens mangfoldperspektiv handler om: gjensidige respekt, alle føler seg anerkjent, hvert enkelt barns plass og verdi er synliggjort, og alle få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle felleskap (jf. 2.1). At disse trekkene ble uttrykt som del av foreldrenes ønsker, kan tyde på at barnehagens arbeid med kulturelt mangfold fortsatt har en vei å gå.

4.4 Samsvar mellom barnehageansattes bevissthet og holdning og foreldrenes opplevelser

I denne undersøkelsen er jeg opptatt av hvordan forholdet mellom de barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis samsvarer med hvordan dette oppleves av foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn. Etter å ha sett gjennom og drøftet om resultatene fra intervjuene med barnehageansatte og etnisk-minoritetsforeldre, kan jeg si at barnehageansattes delvis positiv bevissthet om hva flerkulturell pedagogisk praksis innebærer og deres positive holdning til arbeid knyttet til kulturelt mangfold, blir kun delvis oppfattet slik av etniske-minoritetsforeldre.

Barnehageansattes bevissthet om respekt for menneskeverd, støtte barn i sine forutsetninger, tilrettelegging for å ivareta hvert barns behov og tilrettelegging for kommunikasjon, samsvarer med hvordan foreldrene opplever disse. Foreldrene opplevde at: de har tillit og føler seg trygge med noen av de barnehageansatte, det gikk fint med utfordringer med matvaner og tilvenningsperiode, de er fornøyde med barnehagens meny for varme matrettene, de liker å bli fortalt om ungenes barnehagedag i hverdagssamtaler, og de er fornøyde med måten de får

informasjon fra barnehagen. Disse opplevelser speiles også barnehageansattes holdninger som uttrykkes ved å vise interesse i møte med minoritetsbarn og -foreldre, møte både barn og foreldre med respekt og åpenhet, være sensitiv og prøve å tilpasse seg til barns situasjon, betrakte mangfold ikke som en utfordring men som normaltilstand, og fremlegge hverdagssamtaler som viktig kommunikasjonsmåte.

Det som ikke samsvarer gjelder hva barnehageansatte betraktet som deres måter å synliggjøre kulturelt mangfold i barnehagen, samt foreldrenes opplevelse av inkludering. Ingen av foreldrene er bevisst på at det finnes markering av FN- eller internasjonaldag, ikke bevisst på at deres barn har opplevd å smake mat fra andre kultur heller. I forhold til inkludering, viser det seg at barnehageansatte er bevisst på og enig med hvor viktig å være inkluderende er i møte med minoritetsbarn og foreldre. Men selv om foreldrene mener at deres unger føler seg inkludert, opplever ikke alle foreldrene det slik for seg selv. Noen forelder opplevde forskjells behandling og følelsen av å bli satt til siden.

I forhold til forbedring av flerkulturell pedagogisk praksis i barnehagen, samsvarer barnehageansattenes ytringen av behov for å være flinkere med å spørre foreldrene om deres innspill, bli kjent med dem og lære mer om deres kultur, med foreldrenes ønsker for åpenhet, å føle seg tryggere og å gi barna bedre mulighet å forstå forskjellige kulturer.

5.0 AVSLUTNING OG KONKLUSJON

I forsøk til å finne ut om barnehageansattes bevissthet og holdning til flerkulturell pedagogisk praksis samsvarer med hvordan det oppleves av foreldrene med etnisk-minoritetsbakgrunn, har jeg funnet ut at:

- Barnehageansatte er ikke helt bevisst på fagbegrepet flerkulturell pedagogisk praksis, men er delvis bevisst på hva dette innebærer.

- Barnehageansatte har positiv holdning til arbeid med kulturelt mangfold i barnehagen, som er hva flerkulturell pedagogisk praksis innebærer.
- Etnisk-minoritetsforeldre har variert opplevelser i forhold til barnehagens arbeid med kulturelt mangfold. Noen foreldre opplever trygghet og tillit i deres møte med barnehageansatte, mens noen ikke føler seg inkludert.
- Barnehageansattes delvis bevissthet om hva flerkulturell pedagogisk praksis innebærer og deres positiv holdning til arbeid knyttet til kulturelt mangfold, er kun delvis opplevd slik av etnisk-minoritetsforeldre.

Disse funnene kan tyde på at det har vært en liten framgang i barnehageansattes bevissthet og holdning knyttet til arbeid med kulturelt mangfold i barnehagen, i forhold til hva tidligere undersøkelsen (jf. 1.4) avslørte. På tross av barnehageansattes fortsatt mangelfull faglig forståelse av flerkulturell pedagogisk praksis, har de fått seg positive holdninger til ressursorientert tilnærming til kulturelt mangfold, som har blitt delvis opplevd av etnisk-minoritetsforeldre. Med dette, kan det ses at vegen til flerkulturell pedagogisk praksis er i positiv retning.

Med positiv holdning blant barnehageansattene, er muligheten for bedre praksis i barnehagens bestrebelse for likeverdighet, aktiv deltakelse og inkluderende felleskap ikke langt unna. Det trenger bare å utøve mye mer innsatts for å øke deres faglig forståelse av flerkulturelle pedagogisk praksis, samt for å oppnå bedre synliggjøring, kommunikasjon og åpenhet slik at alle kan få bedre syn og forståelse av hverandres forutsetninger og dermed få seg en følelse av å være anerkjent og inkludert i barnehagens felleskapet.

De ovennevnte funnene bekrefter undersøkelsens antagelse at barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell praksis kan påvirke etnisk-minoritetsforeldres opplevelse av inkludering og deltakelse (jf. 3.2). Delvis bevissthet sammenslått med positive holdninger hos barnehageansatte førte til etnisk-minoritetsforeldres opplevelse av inkludering og deltakelse i delvis grad. Men som en case studie, understreker jeg at disse funnene gjelder bare barnehagen

som er valgt ut for denne undersøkelsen, og dermed begrenset til den enhetens forutsetninger og betingelser i gjennomføring av undersøkelsen (jf. 3.6): en barnehage utenfor store byene med mindre flerkulturell sammensetning, og respondentene som representerte bare asia med unger som er født i Norge.

Jeg vil dermed oppfordre til videre forskning med samme tema, som kan vise et større bilde av barnehagefeltet og en mer utbredt innsikt i etniskminoritetsforeldrenes bevissthet, holdninger og opplevelser knyttet til kulturelt mangfold i barnehagen. Det kunne også være betydelig om innsikt fra foreldrene med lite kjennskap til norsk språket bli undersøkt i fremtidige undersøkelser.

6.0 LITTERATURLISTE

- Andersen, C.E., Engen, T.O., Gitz-Johansen, T., Kristoffersen, C.S., Obel, L.S., Sand, S. Og Zachrisen, B. (2011). *Den flerkulturelle barnehagen i rurale områder: Nasjonal surveyundersøkelse om minoritetsspråklige barn i barnehager utenfor de store byer*. (Rapport nr. 15-2011). Elverum: Høgskolen i Hedmark.
- Bae, B. (2011). Gjensidige inkluderingsprosesser – muligheter i dagligdagse samspill i barnehager. I T. Korsvold (Red.), *Barndom-barnehage-inkludering* (s. 104-129). Bergen: Fagbokforlaget.
- Bakken, Y. (2016). Kræsjkurs i flerkulturell kompetanse – Bra å vite for et godt samarbeid mellom barnehage og hjem. I Y. Bakken og V. Solbue (Red.). *Mangfold i barnehagen: Fra politisk vilje til flerkulturell virkelighet?* (s. 49-70). Bergen: Fagbokforlaget.
- Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. (2012). *En helhetlig integreringspolitikk*. (Meld. St. 6 2012-2013). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-6-20122013/id705945/sec1>
- Barnehageloven. (2005). Lov om barnehager LOV-2005-06-17-64. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64/null#null>
- Gjervan, M. (2006). Mangfold og felleskap i barnehagen – en ressursperspektiv. I M. Gjervan (Red.), *Temahefte om språklig og kulturelt mangfold* (s. 6-11). Oslo: Kunnskapsdepartementet.
- Gjervan, M, Andersen, C.E og Bleka, M. (2012). *Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen*. Oslo: Cappelen damm akademisk.
- Hauge, A. (2014). *Den flerkulturelle skolen*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Jacobsen, D.I. (2015). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. (3.utg.). Oslo: Cappelen Damm.
- Kunnskapdepartementet. (2013). *Framtidens barnehage*. (Meld. St. 24 2012-2013). Bergen: Fagbokforlaget.
- Løkken, G. og Søbstad, F. (2013). *Observasjon og intervju i barnehagen*. (4.utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Nilsen, R.D. (2011). Født med ski på beina? På ski i et fargerike felleskap. I T. Korsvold (Red.), *Barndom-barnehage-inkludering* (s. 151-172). Bergen: Fagbokforlaget.

- Steinkellner, A. (2017, 26.juni). Hvordan går det med innvandrere og deres barn i skolen? *Statistisk sentralbyrå*. Hentet fra <http://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/hvordan-gar-det-med-innvandrere-og-deres-barn-i-skolen>
- Utdanningsdirektoratet (2017). *Rammeplan for barnehagen: Innhold og oppgaver*. Oslo: Utdanningsdirektoratet.
- Ødegaard, E.E. (2011). Deltakende handlingsrom i barnehagen – dynamikk og vilkår. I T. Korsvold (Red.), *Barndom-barnehage-inkludering* (s. 130-150). Bergen: Fagbokforlaget.
- Özalp, F. (2006). Barnehagen og barns identitetsutvikling. I M. Gjervan (Red.), *Temahefte om språklig og kulturelt mangfold* (s. 22-29). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Vedlegg A: Intervjuguide til barnehageansatte

Dato:	Kl:	
Bakgrunnsinformasjon:		
Stilling:	Utdanning:	
Alder:	Kjønn:	Antall år i barnehageyrke:
Kulturelt bakgrunn (etnisk, religiøs)		
Intervju:		
1. Kan du si hva du vet om flerkulturell pedagogisk praksis? <i>Hjelpe spørsmål:</i> - Hva vet du om kulturelt mangfold - Vet du om hva rammeplanen sier om mangfold i barnehagen? - Hvordan forstår/tolker du dette? - Har du hørt om flerkulturell pedagogisk praksis? - Hva tror du denne innebærer?		
2. Hva synes du om flerkulturell pedagogisk praksis? <i>Hjelpe spørsmål:</i> - Hva synes de om kulturelt mangfold i barnehagen (utfordring eller fordel)? - Hvordan bør vi møte barn og familie med etnisk minoritetsbakgrunn? - Hva konsekvenser kan kulturelt mangfold ha i tilrettelegging av barnehagehverdag? - Hvordan har dere opplevd kulturelt mangfold? Hva har dere gjort (markering, synliggjøring, etc.)? Hvorfor har dere gjort det? - Hva synes du er det viktigste når det gjelder kulturelt mangfold i barnehagen?		
3. Hva kan dere gjøre for å forbedre barnehagens flerkulturell praksis?		

Vedlegg B. Intervjuguide til etnisk-minoritetsforeldre

1. Enkelt intervjuguide

Dato:	Kl:	
Bakgrunnsinformasjon:		
Opprinnelig land	Antall år/måned i Norge	
Alder:	Kjønn:	Alder av barn i barnehagen
Kulturelt bakgrunn (etnisk, religiøs, språk)		
Intervju:		
1. Hvordan opplever å være foreldre med minoritets bakgrunn i barnehagen? <i>Hjelpes spørsmål:</i> <ul style="list-style-type: none">- Hvordan opplever du å være en del av barnehagen?- Hva ser dere som bra/ikke bra i å være etnisk minoritet?- Opplever du at barnehageansatte lytter til deg?- Hva synes du om måten barnehage ansatte møter deg i hente-bringe situasjon- Hva pleier du å snakke om med barnehageansatte?		
2. Hvordan tror du ditt barn opplever som minoritet i barnehagen? <i>Hjelpes spørsmål:</i> <ul style="list-style-type: none">- Hvordan tror du ditt barn trives i barnehagen?- Hvordan får du informasjon om hendelser i barnehagen?- Hva synes du er viktig for ditt barn som minoritet i barnehagen?		
3. Hva vil du at barnehage skal gjøre bedre for at deres opplevelser som minoriteter kan forbedres?		

2. Med engelsk oversettelse

Dato <i>Date:</i>		
Bakgrunnsinformasjon <i>Background information:</i>		
Opprinnelig land <i>Country of origin:</i>		Antall år/måned i Norge <i>Number of years/months in Norway:</i>
Alder <i>Age:</i>	Kjønn <i>Gender:</i>	Alder av barn i barnehagen <i>Age of children in the kindergarten:</i>
Kulturelt bakgrunn (etnisk, religiøs, språk) <i>Cultural background (ethnic, religious, language):</i>		
Intervju:		
1. Som en foresatt med minoritets bakgrunn (dvs. med annet etnisitet, språk eller religion enn norsk), hvordan opplever du å være en del av barnehagen? <i>As a parent with minority background (that is to say with ethnicity, language or religion other than Norwegian), how do you experience being a part of the kindergarten?</i>		
2. Hva ser du som bra/ikke bra i å være etnisk minoritet? <i>What can you consider as good/not good in being ethnic minority?</i>		
3. Opplever du at barnehageansatte lytter til deg? På hvilke måte/r? <i>Do you feel that the kindergarten employees listen to you? In what way/s</i>		
4. Hva synes du om måten barnehageansatte møter deg i hente-bringe situasjon? <i>How do you feel about the way kindergarten employees receive you during bringing-picking up situations?</i>		
5. Hva pleier du å snakke om med barnehageansatte? <i>What do you usually talk about with kindergarten employees?</i>		
6. Hvordan tror du ditt barn trives i barnehagen? <i>How do you think your child thrives in the kindergarten?</i>		
7. Tror du ditt barn opplever seg som en del av etnisk minoritet i barnehagen? På hvilken måte? <i>Do you think your child feels that he/she is part of the minority group in the kindergarten? In which way?</i>		
8. Hvordan får du informasjon om hendelser/aktiviteter i barnehagen? <i>How do you get information about events/activities in the kindergarten?</i>		
9. Hva synes du er viktig for ditt barn som minoritet i barnehagen? <i>What do you consider as important for your child as a minority in the kindergarten?</i>		
10. I din mening, hva kan barnehagen gjøre for å forbedre deres opplevelser som minoriteter? <i>In your opinion, what can the kindergarten do to improve your experience as minorities?</i>		

Vedlegg C. Informasjonsbrev til barnehageansatte

Informasjon til barnehageansatte

Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjekt

Jeg heter Joan Guray Aarø og skriver en bachelorsoppgave i barnehagelærer utdanning ved Høgskolen på Vestlandet. Tema i oppgaven er om flerkulturell pedagogisk praksis. Oppgaven vil ta sikte på å finne ut om barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis samsvarer med hvordan dette oppleves av foreldre med etnisk-minoritetsbakgrunn. I den forbindelse, håper jeg at du vil være villig til å stille opp på intervju.

Spørsmålene jeg vil stille vil dreie seg om hva du vet og synes om arbeid med kulturelt mangfold i din barnehage. Jeg vil bruke en intervjuguide for å strukturere spørsmålene. Hvert intervju vil ta ca. 30-40 minutter. Det blir avtalt tid og sted som passer deg, gjerne i uke 12-14.

Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra intervjuet uten å måtte gi noen begrunnelse for dette. Alt som kommer frem i intervjuet vil bli behandlet konfidensielt og anonymisert. Før intervjuet begynner ber jeg deg om å samtykke i deltagelsen ved å undertegne på at du har lest og forstått informasjonen i dette arket og ønsker å delta. Om du ønsker å trekke deg, vil all informasjon bli slettet. Lydopptakene vil bli slettet etter innleveringen av oppgaven, utgangen av mai måned 2018.

Veileder for min bachelorsoppgave er Yvonne Margaretha Wang, Høgskolen på Vestlandet.

Vennligst ta kontakt med meg for å avtale tid og sted eller om du har noen spørsmål. Min telefon er _____ eller du kan sende mail: _____.

På forhånd takk for hjelpen!

Samtykke

Jeg har lest og forstått informasjonen over og gir mitt samtykke til å delta i intervjuet

Sted og dato _____

Signatur _____

Vedlegg D. Informasjonsbrev til foreldre med etnisk-minoritetsbakgrunn

1. Norsk

Informasjon til foreldre med etnisk-minoritetsbakgrunn

Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjekt

Jeg heter Joan Guray Aarø og skriver en bachelorsoppgave i barnehagelærer utdanning ved Høgskolen på Vestlandet. Tema i oppgaven er om flerkulturell pedagogisk praksis. Oppgaven vil ta sikte på å finne ut om barnehageansattes bevissthet og holdninger til flerkulturell pedagogisk praksis samsvarer med hvordan dette oppleves av foreldre med etnisk-minoritetsbakgrunn. I den forbindelse, håper jeg at dere vil være villig til å stille opp på intervju.

Spørsmålene jeg vil stille skal dreie seg om hvordan dere opplever å være etnisk-minoritets foreldre i en norsk barnehage. Jeg vil bruke en intervjuguide for å strukturere spørsmålene. Hvert intervju vil ta ca. 30-40 minutter. Det blir avtalt tid og sted som passer dere, gjerne i uke 12-14. Om dere vil, kan jeg komme med noen som kan hjelpe meg oversette språk.

Det er frivillig å delta, og dere kan når som helst trekke dere fra intervjuet uten å måtte gi noen begrunnelse for dette. Alt som kommer frem i intervjuet vil bli behandlet konfidensielt og anonymisert. Før intervjuet begynner ber vi dere om å samtykke i deltagelsen ved å undertegne på at du har lest og forstått informasjonen i dette arket og ønsker å delta. Om dere ønsker å trekke dere, vil all informasjon bli slettet. Lydopptakene vil bli slettet etter innleveringen av oppgaven, utgangen av mai måned 2018.

Veileder for min bachelorsoppgave er Yvonne Margaretha Wang, Høgskolen på Vestlandet.

Vennligst ta kontakt med meg for å avtale tid og sted eller om dere har noen spørsmål. Min telefon er _____ eller du kan sende mail: _____.

På forhånd takk for hjelpen!

Samtykke

Jeg har lest og forstått informasjonen over og gir mitt samtykke til å delta i intervjuet.

Sted og dato _____

Signatur _____

2. Engelsk

Information for parents with ethnic minority background

Request for participation in research project

My name is Joan Guray Aarø and I am currently writing a bachelor's thesis for my kindergarten teacher education at the Western Norway University of Applied Sciences. My thesis' theme is multicultural pedagogical practice and aims to find out whether kindergarten employees' awareness and attitude towards multicultural pedagogical practice correspond to how this is perceived by parents with ethnic minority backgrounds. In line with this, I would like to request your participation in an interview.

The questions for this interview would be about how you experience being an ethnic minority parent in a Norwegian kindergarten. An interview guide will be used to structure the questions. Each interview will take about 30-40 minutes, with the date and place agreed upon your convenience but preferably in weeks 12-14. If you prefer, I can be accompanied by someone who can act as an interpreter during the interview.

Participation in this interview is optional and you can withdraw from the interview any time without having to justify it. Your participation and responses to the questions in this interview will be treated with utmost confidentiality and anonymity. Prior to the interview, you will be asked to sign a consent stating that you have read and understood the information concerning this interview and that you are willing to participate. If you wish to withdraw, all information will be deleted. Audio recording will be deleted after submission of this thesis, which would be in late May 2018.

My thesis adviser is Yvonne Margaretha Wang@hvhl no. fra Høgskolen på Vestlandet.

Kindly notify me through mobile phone: _____ or email: _____ to set the date and place for the interview, or if you have any other related questions.

Thank you in advance for your help!

Consent

I have read and understood the information above and give my consent to participate in the interview.

Date/Place _____

Signature _____

3. Arabisk

العرقية الأقلية ذات خلفيات ذوي أمهات والطلاب ذوي معلومات

بداية مشروع في المشاركة طلب

اسمي جوان غوراي أرو ويكتب أطروحة البكالوريوس في تعليم معلمي رياض الأطفال في الكلية الجامعية في غرب النرويج. موضوع المهمة هو ممارسة تربوية متعددة الثقافات. وستهدف المهمة إلى معرفة ما إذا كان وعي موظفي الروضة والمواقف تجاه الممارسة التربوية متعددة الثقافات تتطابق مع الكيفية التي ينظر بها الآباء إلى خلفيات الأقليات العرقية. في هذا الصدد ، أمل أن تكون مستعدًا لإجراء المقابلة.

الأسئلة التي أود طرحها ستكون حول كيفية عيشك كأم من الأقليات العرقية في روضة نرويجية. سأستخدم دليل المقابلة لتنظيم الأسئلة. كل مقابلة سوف يستغرق حوالي 30-40 دقيقة سيكون هناك وقت ومكان يناسبك ، ويفضل أن يكون ذلك في الأسبوع 12-14. إذا كنت تريد ، يمكن أن أحضر مع شخص يمكنه مساعدتي في ترجمة اللغات.

العمل التطوعي اختياري ، ويمكنك الانسحاب من المقابلة في أي وقت دون إعطاء أي مبرر لذلك. سيتم التعامل مع كل ما يظهر في المقابلة بشكل سري ومجهول. قبل أن تبدأ المقابلة ، نطلب منك الموافقة على المشاركة بالتوقيع على أنك قرأت وفهمت المعلومات الواردة في هذه الورقة وترغب في المشاركة. إذا كنت ترغب في الانسحاب ، سيتم حذف جميع المعلومات. سيتم حذف التسجيلات الصوتية بعد تقديم المهمة ، نهاية مايو 2018.

النرويج غرب في الجامعة الكلية ، وانج مارغريتا نايفون هي البكالوريوس أطروحة على المشرف

يرجى الاتصال بي لترتيب الوقت والمكان أو إذا كان لديك أي أسئلة. هاتفني هو _____ أو يمكنك إرسال بريد إلكتروني:

إلى مساعدة على مقدما شكرا

موافقة

المقابلة في المشاركة موافقة وتي وأعطى أعلاه المعلومات وفهمت قرأت لقد

وتاريخ مكان _____

توقيع _____

4. Thai

ข้อมูลสำหรับผู้ปกครองที่มีเชื้อชาติชนกลุ่มน้อย

เรื่องการขอเข้าร่วมโครงการวิจัย

ฉันชื่อ Joan Guray Aarø และฉันกำลังเขียนวิทยานิพนธ์ปริญญาตรีในการศึกษาหลักสูตรครูผู้สอนระดับอนุบาลที่สถาบันการศึกษาในเขต เวสเทิร์นอร์เวย์ ในหัวข้อเรื่องความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาว่าความตระหนักและทัศนคติของพนักงานโรงเรียนอนุบาลต่อการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมหลากหลายสอดคล้องกับการรับรู้ของบิดามารดาผู้มีภูมิหลังของชนกลุ่มน้อย ในเรื่องนี้ฉันหวังว่าคุณจะยินดีที่จะร่วมมือให้การสัมภาษณ์ในเรื่องนี้

คำถามที่ฉันต้องการจะถามคุณ มันเกี่ยวกับประสบการณ์ที่คุณเป็นผู้ปกครองชนกลุ่มน้อยในโรงเรียนอนุบาลนอร์เวย์ ฉันจะใช้คู่มือสัมภาษณ์เพื่อจัดโครงสร้างคำถาม การสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที จะมีการเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมกับคุณโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสัปดาห์ 12-14(วันที่ 19 มีนาคม ถึงวันที่ 6 เมษายน) ถ้าคุณต้องการล่าม ฉันสามารถจัดหาล่ามมาช่วยแปลภาษาได้

เป็นความสมัครใจของคุณที่จะเข้าร่วมให้การสัมภาษณ์ในเรื่องนี้ และคุณสามารถถอนตัวออกจากการสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องให้เหตุผลใด ๆ สำหรับเรื่องนี้ ทุกเรื่องที่เราสนทนากันจะถูกรักษาเป็นความลับและไม่ปรากฏข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนได้ เช่น ชื่อหรือสถานที่ต่าง ๆ เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวของท่าน ก่อนที่การสัมภาษณ์จะเริ่มขึ้นเราขอให้คุณยินยอมในการมีส่วนร่วมด้วยการลงนามว่าคุณได้อ่านและเข้าใจข้อมูลในเอกสารฉบับนี้ และต้องการที่จะเข้าร่วมการสัมภาษณ์ หากคุณต้องการยกเลิกข้อมูลทั้งหมดจะถูกลบออกไป การบันทึกเสียงจะถูกลบออกหลังจากส่งงานสิ้นเดือนพฤษภาคม 2018

วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีของฉันคือ Yvonne Margaretha Wang, Høgskolen på Vestlandet

โปรดติดต่อฉันเพื่อนัดจัดเวลาและสถานที่ ถ้าคุณมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ คุณสามารถติดต่อฉันได้ที่: _____ หรือคุณสามารถส่งอีเมล: _____

ขอขอบคุณล่วงหน้าสำหรับความช่วยเหลือ!

ความยินยอม

ฉันได้อ่านและเข้าใจข้อมูลข้างต้นและให้ความยินยอมในการเข้าร่วมการสัมภาษณ์

สถานที่ _____ วันที่ _____

ลายเซ็น _____